

35 τελευταία ἔτη τῆς ζωῆς του δὲν ἔκαμε καμμίαν σωματικὴν ἀσκησιν. Ἦρχιζε δὲ τὴν ἡμέραν τρώγων ζωμόν, καὶ ψωμί ἠλειμμένον μὲ βούτυρον καὶ ἐτελείωνεν αὐτὴν μὲ βραστόν κρέας θερμὸν καὶ πολὺν οἶνον.

Αἱ ἀγαμοὶ γυναῖκες ζῶσιν ὅσον καὶ αἱ ἔγγαμοι. Τὸ γένος ἐπιρραζέει πολὺ τὴν ἡλικίαν. Τὰ κοράσια ἀποθνήσκουν βραδύτερον τῶν ἀρρένων. Μολονότι περισσότερα ἀγόρια γεννῶνται κατὰ τὸ αὐτὸ ἔτος σὺν τῷ χρόνῳ ὃ θάνατος μεταξὺ τῶν ἀρρένων φέρει εἰς ἰσορροπίαν τὰ δύο γένη.

Ὁ μέσος ὅρος τοῦ ὕψους γέροντος ὑπὲρ ὀγδοηκοντούτους εἶναι 5 ποδῶν καὶ 6 δακτύλων, γυναικὸς δὲ τῆς αὐτῆς ἡλικίας 5 ποδ. καὶ 3 δακτ. Ὁ σφιγμὸς εἰς μὲν τοὺς ἀνδρας εἶναι 73 παλμούς, εἰς δὲ τὰς γυναῖκας 78. Ἡ ἀναπνοὴ εἰς μὲν τοὺς ἀνδρας 18, εἰς δὲ τὰς γυναῖκας 22.

Ὁ μέσος ὅρος τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ὀδόντων εἰς μὲν τοὺς ἀνδρας εἶναι 16, εἰς τὰς γυναῖκας 13, ἐνῶ τὸ ἐν τρίτον τῶν ἀνδρῶν καὶ τὸ ἡμισυ τῶν γυναικῶν δὲν ἔχουσιν ὀδόντας καθόλου.

Πιστεύεται ὅτι ὑπάρχουσιν ἴχνη εἰς τὸ ζωϊκὸν βασιλεῖον νόμου, ὅστις ὀρίζει τὰ ἔσχατα ὄρια τῆς ζωῆς αὐτῶν εἰς πεντάκις τὸν χρόνον τῆς αὐξήσεώς των ὃ χρόνος οὗτος εἰς τὸν ἀνθρώπον εἶναι 21 ἔτη, ἐπομένως ἡ ζωὴ τοῦ ὕγιου ἀνθρώπου πρέπει νὰ φθάσῃ 105 ἔτη. Ἐπειδὴ ὁμως σπανίως ὁ ἀνθρώπος γεννᾶται ἐντελῶς ἐλεύθερος ἀσθενείας, ἡ ζωὴ τῶν ἀνθρώπων ποικίλει μεγάλως. Ἐκαστος ἀνθρώπος ἀρχίζει τῆς ζωῆς του μὲ τινὰ ζωϊκὴν δύναμιν, ἢ καθὼς τὸ ὠρολόγιον εἶναι κατεσκευασμένον νὰ βαίῃ ὠρισμένον καιρὸν ὑπὸ ὠρισμένους ὅρους. Ἐκ 500 παραδειγμάτων ἀνθρώπων 80 ἑτῶν τὴν ἡλικίαν, οἱ πλεῖστοι κατῆγονται ἐκ μακροζῶων γονέων, εἶχον δὲ καλὰς οἰκίας, καλὴν ὄρεξιν καὶ καλὴν χώνευσιν, ἔτρωγον μετριῶς ἢ ὀλίγον, ἔπινον ὀλίγα πνευματώδη ποτά, καὶ δὲν ἦσαν ὑποκείμενοι εἰς ἀρθριτιδα ἢ ρευματισμούς, καὶ ὁμως εἰς 82 περιστάσεις οἱ πλησιέστεροι συγγενεῖς των ἦσαν φθισικοί.

Ἡ ἸΛΙΑΣ ΤΟΥ ΟΜΗΡΟΥ ΚΑΙ Ἡ ΓΡΑΦΗ.

Παρ' ὅλων ἤδη δηλογοῖται ὅτι ἡ Ἰλιάς τοῦ Ὀμήρου εἶναι ἐν τῶν ἐξοχωτάτων ἔργων τῆς ἀνθρωπίνης διανοίας. Ἀλλὰ καίπερ τοιοῦτον δὲν δύναται νὰ συγκριθῇ πρὸς τὴν Ἀγίαν Γραφήν. Ποῦ τῆς Ἰλιάδος δυνάμεθα νὰ εὕρωμεν ἀπλότητα καὶ συνάμα πάθος δυνάμενα νὰ παραβληθῶσι πρὸς τὴν διήγησιν τοῦ Μωϋσέως; Ποῦ ἀξιώματα ἴσα πρὸς τὴν σοφίαν τῶν Παροιμιῶν τοῦ Σολομῶντος, ἢ ὕψος, τὸ ὅποιον νὰ μὴ ὡχρῆ ἑνώπιον τῶν συλλήψεων τοῦ Ἰώβ, τοῦ Δαβὶδ, τοῦ Ἡσαΐα, τοῦ Ἰωάννου;

Τίς ἀναγώσας τὴν Ἰλιάδα δὲν παρετήρησε πόσον ματαίως ὁ Ὀμηρος ἀγωνίζεται νὰ δώσῃ ἀκιοπρέπειαν εἰς τὴν μυθολογίαν τῆς ἐποχῆς του; Τίς δὲν εἶδεν ὅτι ἡ θρησκεία τῶν συγχρόνων του, ἀνίκανος νὰ ὑποστηρίξῃ τὴν πτῆσιν τῆς φαντασίας του, βυθίζεται ἐξ ἀδυναμίας ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτοῦ; Εἶναι τῷ ἐντιληπρὸν νὰ βλέπῃ τις τὸν γέροντα Ὀμηρον ἀγωνιζόμενον νὰ ἐλευθερωθῇ ἀπὸ τὰς ἰδέας τοῦ ὕλισμου, καὶ ἔπειτα βυθιζόμενον εἰς τὸν ποταπὸν μῦθον περὶ τοῦ Διός, καὶ τῆς Ἥρας, τοῦ Ἀπόλλωνος καὶ τῆς Ἀρτέμιδος! Ἐκ τῆς μελέτης τῆς Ἰλιάδος τοῦ Ὀμήρου βλέπομεν ὅτι τὸ φῶς, τὸ ὅποιον προσεπάθησε νὰ χύσῃ ἐπὶ τὴν ἀνθρωπότητα, διδάσκει ἡμᾶς, ὅτι ἡ θρησκεία τῶν ἡμερῶν τοῦ ἦτο ἀνάξια τῆς ἀνθρωπίνης διανοίας. «Μοί φαίνεται, λέγει ὁ Λογγίνος, ὅτι ὁ Ὀμηρος ὅταν περιγράψῃ τὰς ἑριδας, καὶ τὰς ζηλοτυπίας, τὰ δάκρυα καὶ τὰς φυλακίσεις καὶ τὰς ἄλλας θλίψεις τῶν θεοτήτων του, κάμνει, καθ' ὅσον ἐξαρτᾶται ἐξ αὐτοῦ, τοὺς ἀνδρας τῆς Ἰλιάδος τοῦ θεοῦ, τοὺς δὲ θεοὺς, ἀνδρας. Εἰς τοὺς ἀνθρώπους, ὅταν θλίβωνται, ὁ θάνατος θέτει τέρμα τῶν κακῶν, ἀλλ' ὡς πρὸς τοὺς θεοὺς, κάμνει οὐ μόνον τὴν φύσιν, ἀλλὰ καὶ τὰς ἀθλιότητα αὐτῶν ἀτελετήτους!»

Δὲν ἔχει οὕτω μὲ τὴν Γραφήν. Ὁ Θεός, ὃν περιγράφει, εἶναι ἀξίος οὐ μόνον φόβου καὶ ὑπακοῆς, ἀλλὰ καὶ θαυμασμοῦ καὶ σεβάσμου καὶ ἀγάπης. Εἶναι Θεὸς ἄγιος καθ' ὑπόστασιν καὶ εἰς τὰς ἐνεργείας αὐτοῦ, Θεὸς ἀντάξιος τῶν ἀξιώσεων καὶ ἀπαιτήσεων αὐτοῦ ἐπὶ τὰ λογικὰ ὄντα. Ἡ εἶναι Γραφὴ Βιβλίον φωτίζον τὴν διάνοιαν, μαλακύνον καὶ ἐξαγνίζον τὸ ἦθος καὶ μεταποιῶν τὸν ἀνθρώπον εἰς ἀληθὲς ἀπεικόνισμα τῆς θεότητος

Οὐ μόνον δὲ ἡ Ἰλιάς τοῦ Ὀμήρου, ἀλλ' οὐδὲ ἄλλο τι προῖον τῆς ἀνθρωπίνης διανοίας δύναται νὰ συγκριθῇ οὔτε κατὰ τὸ ὕψος, οὔτε κατὰ τὴν ἐπιρροὴν αὐτοῦ ἐπὶ τοὺς ἀνθρώπους πρὸς τὴν Γραφήν.

ἘΞ Λόγοι

Διὰ τοὺς ὁποίους πρέπει νὰ πιστεύωμεν καὶ ἐμπιστευόμεθα τὸν Θεόν.

1) Διότι εἶναι πιστὸς καὶ ἀληθινὸς εἰς τὰς ὑποσχέσεις του (Ἐβρ. ι'. 23).

2) Διότι ἡ πρὸς τὸν Θεὸν ἐμπιστοσύνη εἶναι ἀναγκαία πρὸς σωτηρίαν. «Πιστεύσατε εἰς τὸν Κύριον Ἰ. Χριστὸν καὶ θέλετε σωθῆ». (Πράξ. ις'. 31).

3) Ἐνεκα τῆς εἰρήνης, ἣτις παρακολουθεῖ τὴν ἐμπιστοσύνην πρὸς τὸν Θεόν. «Δικαιοθέντες, λοιπόν, ἐκ πίστεως, καὶ μόνον ἔχομεν πρὸς τὸν Θεὸν διὰ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰ. Χριστοῦ.» (Ρωμ. ε'. 1.).

4) Ἐνεκα τῆς δυνάμεως αὐτῆς. «Πάντα εἶναι δυνατὰ εἰς τὸν πιστεύοντα.» (Μαρ. θ'. 33).

5) Ἐνεκα τῆς παντοδυναμίας καὶ ἀγαθότητος τοῦ Θεοῦ. «Ὁ Κύριος εἶναι ἰσχυρὸν προπύργιον ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς ταραχῆς.» (Ναοὺμ α'. 7).

6) Ἐνεκα τῶν συνεπειῶν τῆς ἀπιστίας. «Θέλουσιν ἔχει τὸ μερίδιον αὐτῶν εἰς τὴν λμνην τὴν καιομένην μὲ πῦρ καὶ θεῖον.» (Ἀποκάλ. κα' 8).

Ἱερογραφικαὶ ἐρωτήσεις.

1. Ποῖος ἔκοψε τοὺς ἀντίχειρας 70 βασιλέων;
2. Πότε ἐγένετο πανηγυρις 3 ἡμερῶν;
3. Τίς Προφήτης ἦτο βουκόλος;